

105

INSTRUKCJA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW

z dnia 5 lutego 1960 r.

w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych.

W wykonaniu § 2 uchwały nr 52 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1960 r. w sprawie zasad planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 18, poz. 90) ustala się, co następuje:

Ustalanie planów funduszu płac.

§ 1. 1. Plan funduszu płac ustalony w planach techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw budowlano-montażowych

resortu nie może w sumie łącznej przekraczać kwoty ustalonej dla danego resortu w narodowym planie gospodarczym.

2. Jednostki nadrzędne nad przedsiębiorstwami (zarządy, zjednoczenia) oraz ministerstwa mają prawo do tworzenia w ramach kwot funduszu płac ustalonych w narodowym planie gospodarczym rezerwy funduszu płac łącznie w granicach do 3% kwoty ustalonej w narodowym planie gospodarczym. Rezerwa ta jest przeznaczona na elastyczne dostosowanie funduszu płac przedsiębiorstw do warunków wykonania zadań ustalonych w planie rocznym.

3. O wysokości utworzonej przez jednostki nadrzędne i ministerstwa rezerwy funduszu płac ministerstwo powiadamia centralę banku finansującego działalność przedsiębiorstw bezpośrednio po opracowaniu planów techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw oraz zbiorczych zestawień jednostek nadrzędnych i ministerstw.

§ 2. 1. Plan funduszu płac przedsiębiorstwa ustala się w ramach dyrektywnego limitu funduszu płac określonego przez jednostkę nadrzędną wraz z podziałem na fundusz osobowy i fundusz bezosobowy.

2. W planach funduszu płac przedsiębiorstwa wyodrębnia się:

1) fundusz płac osobowy ogółem z podziałem na:

a) robotników,

w tym: robotników produkcji podstawowej,
robotników produkcji pomocniczej,
robotników usług produkcyjnych,

b) pracowników umysłowych,

c) pozostałych pracowników fizycznych,

d) uczniów;

2) bezosobowy fundusz płac.

3. Fundusz płac robotników produkcji pomocniczej oraz usług produkcyjnych może być wyodrębniony z funduszu płac robotników stosownie do ustaleń ust. 2 pkt 1 pod warunkiem, że:

1) w planie przedsiębiorstwa wyodrębniono produkcję pomocniczą lub usługi produkcyjne,

2) ewidencja księgowa zapewnia ścisłe rozgraniczenie produkcji lub usług produkcyjnych od pozostałych rodzajów produkcji; rozgraniczenie to powinno dotyczyć co najmniej wartości produkcji lub usług, kosztów własnych oraz funduszu płac.

4. W planie osobowego funduszu płac należy dla grup zatrudnienia wymienionych w ust. 2 pkt 1 wyodrębnić kwoty dopłat za pracę w godzinach nadliczbowych i w dniu wolne od pracy, wypłat za rozłąkę oraz wypłat za szkolenie wewnątrzzakładowe.

5. Plan funduszu płac robotników wymienionych w ust. 2 pkt 1 lit. a) ustala się na podstawie analizy programu produkcji i uwzględnienia rodzajów obiektów, a tam, gdzie to jest możliwe — i rodzajów robót lub asortymentów. Należy przy tym uwzględnić usprawnienia w zakresie organizacji robót, zachowanie pełnej dyscypliny płac, poprawę zaopatrzenia materialowego, zwiększenie wyposażenia i wykorzystania sprzętu, środków transportowych itp.

6. Planowany osobowy fundusz płac innych grup zatrudnienia, wymienionych w ust. 2 pkt 1 lit. b), c), d), ustala się na podstawie niezbędnych stanowisk, obowiązujących stawek płac oraz zasad premiowania.

7. Plan osobowego funduszu płac nie może zakładać zmniejszenia zakresu dotychczas wykonywanych przez przedsiębiorstwo robót, usług i czynności przez ich podzelenie innym jednostkom.

8. Planowany bezosobowy fundusz płac ustalany jest na podstawie przewidywanych niezbędnych doraźnych usług oraz obowiązujących zasad wynagradzania za te usługi.

9. Prace związane z naprawą i przeróbką konstrukcji, urządzeń i maszyn dostarczanych przez inwestora lub innego dostawcę, a wynikające z wad produkcyjnych zawinionych przez producenta, powinny być objęte planem zatrudnienia i planem funduszu płac producenta. W razie niemożności ich wykonania przez producenta i zlecenia ponadplanowego wykonania tych robót przez przedsiębiorstwo. budowlano-montażowe osobowe wydatki z tego tytułu obciążają fundusz płac producenta. Tryb postępowania określają odrębne przepisy szczegółowe, które będą wydane przez Przewodniczącego Komisji Planowania w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 3. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorstwo nieprawidłowo ustaliło plan funduszu płac bądź jego podział na

kwartały, jednostka nadrzędna z własnej inicjatywy lub na wniosek banku finansującego przedsiębiorstwo ma obowiązek zarządzić dokonanie odpowiednich poprawek w planie.

Zmiany planu funduszu płac.

§ 4 1. Jednostki nadrzędne i ministerstwa mogą zwiększyć w ciągu roku fundusz płac podległych przedsiębiorstw do wysokości posiadanej rezerwy. Decyzja o zwiększeniu planu funduszu płac z rezerwy powinna być powzięta przed początkiem miesiąca objętego planem. Decyzja taka nie może się odnosić do okresu ubiegłego. Zwiększenie planu funduszu płac przedsiębiorstwa, dokonane z rezerwy funduszu płac jednostki nadrzędnej lub ministerstwa, nie powoduje zmian innych elementów planu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstwa.

2. Jednostka nadrzędna może w ciągu roku zmniejszyć podległym przedsiębiorstwom plan funduszu płac w uzgodnieniu z dyrektorem przedsiębiorstwa, przenosząc kwoty zmniejszenia do swojej rezerwy. Zmniejszenie następuje w razie stwierdzenia, że niezależnie od pracy przedsiębiorstwa warunki realizacji wykonania zadań, ustalonych w planie rocznym, pozwalają na wykonanie tych zadań przy mniejszym niż planowany fundusz płac. Natomiast w razie zastąpienia w ciągu roku planowanego zatrudnienia pracą organizacji obcych należy zwiększyć właściwą pozycję kosztów, przeznaczoną na finansowanie usług obcych, i o tę kwotę odpowiednio zmniejszyć fundusz płac przy zachowaniu zasady, że nie powinno to powodować podwyższenia łącznych kosztów produkcji.

3. O wydanych decyzjach jednostki nadrzędne powiadamiają niezwłocznie właściwy bank finansujący przedsiębiorstwa. Ministerstwa zobowiązane są co kwartał zawiadamiać centralę banku finansującego o dokonanych zmianach oraz wysokości rezerwy funduszu płac jednostek nadrzędnych i ministerstwa.

§ 5. W razie wprowadzenia przez organ nadrzędny w toku realizacji planu dodatkowych zadań produkcyjnych (rozszerzenia zakresu robót), które powodują powiększenie planu produkcji przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwu powinien być przyznany dodatkowy fundusz płac w wysokości koniecznej do wykonania tych zadań.

§ 6. Jednostka nadrzędna może w ciągu roku zmienić podległym przedsiębiorstwom plan funduszu płac w ramach odpowiednio zmienionego planu rocznego w razie:

1) dokonania zmian organizacyjnych,

2) przekazania budów.

§ 7. O dokonanych zmianach, o których mowa w § 5 i § 6, jednostka nadrzędna powiadamia niezwłocznie bank finansujący.

Zasady kontroli i rozliczenia funduszu płac.

§ 8. 1. Rozliczenie osobowego funduszu płac dokonywane jest narastająco od początku roku kalendarzowego na koniec każdego kwartału oraz ostatecznie na koniec roku po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego.

2. Rozliczenie osobowego funduszu płac polega na porównaniu wykonanego funduszu płac z planem funduszu płac liczonym od początku roku do końca okresu rozliczanego i ustaleniu oszczędności lub przekroczenia funduszu płac z uwzględnieniem przepisów ust. 4—6.

3. Przez plan osobowego funduszu płac, o którym mowa w ust. 2, należy rozumieć fundusz płac ustalony dla zakresu rozliczanego w planie rocznym z uwzględnieniem przepisu § 5.

4. Przy rozliczaniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, plan osobowego funduszu płac robotników produkcji podstawowej, produkcji pomocniczej oraz usług produkcyjnych przelicza się procentowym wskaźnikiem rzeczywście wykonanej produkcji, z tym zastrzeżeniem, że skorygowany plan funduszu płac poszczególnych grup robotników wymienionych w § 2 ust. 2 pkt 1 nie może być łącznie większy od limitu ustalo-

nego przez jednostkę nadrzędną, a wynikającego z narodowego planu gospodarczego i ustalonego dla okresu rozliczającego w planie rocznym. W razie braku prawidłowych sprawdzalnych danych dla stwierdzenia wykonania planu produkcji pomocniczej lub usług produkcyjnych plan funduszu płac robotników produkcji pomocniczej lub usług przelicza się wskaźnikiem wykonania planu produkcji budowlanej.

5. Dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych o charakterze nietypowym, wymienionych w załączniku, rozliczenie osobowego funduszu płac polega na porównaniu wykonanego funduszu płac z planem funduszu płac liczoną od początku roku do końca okresu rozliczającego i skorygowanym o procent przekroczenia planu zadań produkcyjnych z uwzględnieniem współczynnika korekty podanego w załączniku. W razie niewykonania planu zadań produkcyjnych fundusz płac tych przedsiębiorstw podlega korekcie ze wskaźnikiem 1,0.

6. Przy rozliczeniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, planowany fundusz płac pozostałych grup zatrudnienia wymienionych w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. b), c) i d) nie podlega przeliczeniu.

7. Bezosobowy fundusz płac podlega rozliczeniu za okres roczny; plan tego funduszu nie podlega przeliczeniu.

8. Oszczędności lub przekroczenia osobowego funduszu płac w skali przedsiębiorstwa ustala się jako różnicę (saldo) oszczędności i przekroczenia w grupie pracowników fizycznych, wymienionych w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a), c) i d).

9. Przekroczenia funduszu płac pracowników umysłowych nie mogą być, przy ustalaniu oszczędności lub przekroczenia w skali przedsiębiorstwa, pokrywane z oszczędności funduszu płac pozostałych grup pracowników. Oszczędności funduszu płac pracowników umysłowych mogą być zużyte na pokrycie ewentualnych przekroczeń funduszu płac pozostałych pracowników.

10. Obliczony według zasad podanych w ust. 8 wynik gospodarki osobowym funduszem płac obciąża się przekroczeniami limitów na wypłaty zasiłków chorobowych.

§ 9. 1. Dyrektor jednostki nadrzędnej po zaznajomieniu się ze stanowiskiem banku finansującego może uznać przekroczenie funduszu płac przedsiębiorstwa za usprawiedliwione, jeżeli jest ono spowodowane przez:

- 1) wprowadzenie nie uwzględnionego w rocznym planie techniczno-ekonomicznym bądź rozszerzenie ponad założenia planu stosowania efektywnych rozwiązań konstrukcyjnych lub nowych albo zastępczych materiałów budowlanych, pod warunkiem, że uległa w wyniku tego obniżeniu cena sprzedaży robót, co spowodowało zwiększenie udziału robocizny; zezwolenie jednostki nadrzędnej na wprowadzenie powyższych metod wykonawstwa powinno być wydane przed przystąpieniem do realizacji robót;
- 2) wykonywanie robót, zleczanych w trybie nagłym, związanych z usuwaniem skutków awarii, klęsk żywiołowych itp.

2. Kwoty przekroczenia funduszu płac, ustalone po każdym kwartale, a uznane za usprawiedliwione, nie powodują sankcji, o których mowa w § 11, 12 i 13, oraz nie są przedmiotem potrąceń, o których mowa w § 15 ust. 2.

§ 10. 1. Obliczenie przekroczenia lub oszczędności osobowego funduszu płac zatwierdza dyrektor przedsiębiorstwa.

2. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorstwo nieprawidłowo obliczyło oszczędność lub przekroczenie funduszu płac, jednostka nadrzędna z własnej inicjatywy lub na wniosek banku finansującego zarządzi dokonanie odpowiednich poprawek.

Sankcje związane z przekroczeniem planowanego funduszu płac.

§ 11. 1. W razie przekroczenia osobowego funduszu płac na koniec danego okresu:

- 1) dyrektor przedsiębiorstwa niezwłocznie:
 - a) zarządzi przeprowadzenie kontroli w celu ustalenia przyczyn przekroczenia,

- b) opierając się na wynikach kontroli zarządzi wyciągnięcie konsekwencji wobec osób winnych przekroczenia, a w razie stwierdzenia przestępstwa — zarządzi przekazanie sprawy organom powołanym do ich ścigania,
 - c) zawiesi wypłaty z funduszu premiowego pracowników umysłowych do wysokości przekroczenia planowanego funduszu płac,
 - d) zawiadomi jednostkę nadrzędną oraz właściwy oddział banku o wynikach kontroli i o wydanych zarządzeniach, o których mowa pod lit. b) i c), oraz o środkach podjętych dla wygospodarowania zaistniałego oraz niedopuszczenia do powstania dalszego przekroczenia funduszu płac;
- 2) jednostka nadrzędna:
- a) przeprowadzi — w zależności od wielkości przekroczeń i wyników kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa — kontrolę własną w przedsiębiorstwie i w miarę potrzeby wyda zarządzenie zmierzające do poprawy gospodarki funduszem płac,
 - b) zarządzi wyciągnięcie wszelkich konsekwencji wobec osób winnych przekroczenia,
 - c) pozbawi w razie stwierdzenia niewłaściwego wykonania przepisów niniejszej instrukcji premii dyrektora przedsiębiorstwa i głównego księgowego oraz ewentualnie zastępców dyrektora bądź odpowiednio zmniejszy im premie,
 - d) zawiadomi o wynikach kontroli oraz o wydanych zarządzeniach ministerstwo oraz oddział i centralę banku finansującego.

2. W przypadkach przewidzianych odrębnymi przepisami część funduszu premiowego zawieszono zgodnie z ust. 1 pkt 1 lit. c) może być wypłacona pracownikom poszczególnych jednostek organizacyjnych przedsiębiorstwa, które nie przekroczyły funduszu płac.

§ 12. W razie wygospodarowania w następnych okresach rozliczeniowych danego roku przez przedsiębiorstwo lub jego poszczególne jednostki organizacyjne kwot pokrywających przekroczenie funduszu płac, stwierdzone w okresach wcześniejszych, mogą być dokonane wypłaty z zawieszono funduszu premiowego.

§ 13. 1. W razie nieuzasadnionego przekroczenia rocznego funduszu płac jednostka nadrzędna zarządzi:

- 1) przepadek funduszu premiowego pracowników umysłowych, zawieszono zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 1 lit. c),
- 2) zmniejszenie wypłat z funduszu zakładowego przeznaczonych na nagrody dla pracowników o połowę kwoty przekroczenia funduszu płac, pozostałej po odliczeniu przypadłych funduszy premiowych, oraz o taką samą kwotę wypłat z funduszu nagród dla pracowników na kierowniczych stanowiskach.

2. Dla wyliczenia skutków wynikających z wyników gospodarki funduszem płac za rok gospodarczy 1959/1960 przyjmuje się wynik gospodarki funduszem płac ustalony na dzień 31 grudnia 1959 r.

Przeplisy końcowe.

§ 14. Ministrowie nadzorujący państwowe przedsiębiorstwa budowlano-montażowe składają na koniec każdego kwartału oraz roku planowego sprawozdania z gospodarki funduszem płac w tych przedsiębiorstwach, przesyłając je Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli, Ministrowi Finansów, Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej oraz centrali banku finansującego.

§ 15. 1. Przedsiębiorstwa składają w oddziałach banku finansującego roczne plany techniczno-ekonomiczne wraz z planem funduszu płac i podziałem na kwartały.

2. Oddziały banku finansującego dokonują wypłat na fundusz płac na podstawie zapotrzebowania złożonego przez przedsiębiorstwa do wysokości zapotrzebowanych kwot, a w razie przekroczenia planowanego funduszu płac dokonują potrącenia z wypłat na fundusz premiowy pracowników umy-

słowych do wysokości tego przekroczenia, o ile fundusz ten nie został zawieszony stosownie do przepisu § 11 ust. 1 pkt 1 lit. c).

3. Przedsiębiorstwo może w porozumieniu z oddziałem banku finansującego ustalić, że wchodzące w skład przedsiębiorstwa jednostki zorganizowane na zasadach pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego mogą składać właściwemu oddziałowi banku odrębne plany i zapotrzebowania środków na fundusz płac.

§ 16. Banki finansujące działalność eksploatacyjną przedsiębiorstw budowlano-montażowych analizują w ramach badań całokształtu działalności tych przedsiębiorstw gospodarkę funduszem płac oraz powiadamiają o wynikach kontroli

przedsiębiorstwa i jednostki nadrzędne, przedstawiają swoje wnioski i postulaty zainteresowanym przedsiębiorstwom, jednostkom nadrzędnym i właściwym ministrom bądź prezydentom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 17. Banki finansujące działalność eksploatacyjną przedsiębiorstw budowlano-montażowych wydadzą instrukcję o zasadach wydawania przez te banki środków pieniężnych na fundusz płac. Instrukcja podlega zatwierdzeniu przez Ministra Finansów po uzgodnieniu z Ministrem Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów:
w z. T. Gede

Załącznik do instrukcji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 5 lutego 1960 r. (poz. 105).

PRZEDSIĘBIORSTWA BUDOWLANO-MONTAŻOWE, DLA KTÓRYCH DOPUSZCZA SIĘ MOŻLIWOŚĆ BANKOWEJ KOREKTY PLANOWANEGO FUNDUSZU PŁAC

	Współczynnik korekty		Współczynnik korekty
I. Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.			
1. Przedsiębiorstwa Geologiczno-Inżynierskie Budownictwa	0,8	21. Przedsiębiorstwa Budowy Gazowni i Urzędzeń Gazowniczych	0,5
2. Przedsiębiorstwa Montażu Elektrowni i Urzędzeń Przemysłowych „Energomontaż”	0,7	22. Zjednoczenie Budowy Kopalni Rud dla przedsiębiorstw:	
3. Przedsiębiorstwa Montażu Elektrycznego „Elektrobudowa”	0,7	a) Przedsiębiorstwo Budowy Kopalni Rud — Częstochowa	1,1
4. Przedsiębiorstwo Montażu Aparatury Pomiarowej i Automatyki „Energoparatura”	0,6	b) Przedsiębiorstwo Budowy Kopalni Rud — Bytom	1,1
5. Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych „Termoizolacja”	0,7	c) Przedsiębiorstwo Budowy Kopalni Rud — Bolesławiec	1,1
6. Przedsiębiorstwo Montażu Urzędzeń Kociołowych, Chemicznych i Zbiorników „Mostostal”	0,7	d) Przedsiębiorstwo Montażu Urzędzeń Kopalni Rud w Częstochowie	0,7
7. Przedsiębiorstwo Montażu Urzędzeń Chłodniczych i Chemicznych „Mostostal”	0,7	e) Przedsiębiorstwo Budowlano-Remontowe Kopalni Rud Żelaza	0,5
8. Przedsiębiorstwo Urzędzeń Wentylacyjnych „Klimat”	0,7	f) Przedsiębiorstwo Budowy Kopalni Rud Nieżelaznych w Gliwicach	0,7
9. Zarząd Budowy Pieców Przemysłowych	0,7	g) Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe Kopalni Rud Miedzi we Wrocławiu	0,7
10. Przedsiębiorstwa Robót Elewacyjnych Budownictwa	0,9	IV. Ministerstwo Przemysłu Lekkiego.	
11. Przedsiębiorstwa Konstrukcji Stalowych i Urzędzeń Przemysłowych „Mostostal”	0,7	23. Zakłady Remontowo-Montażowe w Bielsku, Gdańsku, Łodzi i Wrocławiu	0,5
12. Przedsiębiorstwa „Instalacje Przemysłowe”	0,7	24. Łódzkie Zakłady Remontu Maszyn Elektrycznych	0,5
13. Przedsiębiorstwa Robót Elektrycznych „Elektromontaż”	0,7	V. Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu	
14. Przedsiębiorstwo Zmechanizowanych Robót Ziemych	1,0	25. Przedsiębiorstwa Remontowo-Montażowe w Łodzi i Chojnicach	0,5
II. Ministerstwo Górnictwa i Energetyki.			
15. Zjednoczenie Budownictwa Górniczego		VI. Ministerstwo Rolnictwa	
a) przedsiębiorstwa robót górniczych	1,1	26. Przedsiębiorstwo Hydrogeologiczne Rolnictwa	0,8
b) Przedsiębiorstwo Transportu i Sprzętu Budownictwa Górniczego	0,6	VII. Ministerstwo Gospodarki Komunalnej.	
16. Przedsiębiorstwo Montażowe Urzędzeń Górniczych Przemysłu Węglowego	0,6	27. Przedsiębiorstwa Robót Rozbiórkowo-Porządkowych	0,7
17. Przedsiębiorstwo Montażu Urzędzeń Elektrycznych Przemysłu Węglowego	0,6	VIII. Ministerstwo Przemysłu Chemicznego.	
18. Przedsiębiorstwo Energo montażowe Przemysłu Węglowego	0,6	28. Przedsiębiorstwo Robót Montażowych Przemysłu Chemicznego	0,7
III. Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego.			
19. Hutnicze Przedsiębiorstwo Remontowe	0,5	29. Zakłady Remontowo-Montażowe Przemysłu Chemicznego	0,6
20. Przedsiębiorstwo Montażowe Urzędzeń Spichrzowych	0,5	30. Przedsiębiorstwo Budowy Kopalnictwa Surowców Chemicznych	0,8
		31. Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe Przemysłu Nieorganicznego	0,6
		32. Przedsiębiorstwo Państwowe „Naftobudowa”	0,7
		33. Państwowe Przedsiębiorstwo Montażowe Zjednoczenia Przemysłu Organicznego „Erg”	0,7